

Ketzer Sereni
Höker
Y^{et} el
eller Strandvägen 41

Israel
Mars 1958

Långt borta i Israel (där jag
nu bor mesta delen av året hos
mina dötkar) rädde mig
"Barnträdgården". Och där
sag jag att förbannelse skulle
få sin 40 års jubileum.
40 år! Ja det är en lång tid!
Och en storartad utveckling
från små seminarier med en
eller annan liten barnträdgård,
(de sådana som voro" små
skolor, där våra småbarn gån
ett par timmar för lära sig
lite handarbete" (som en Strand-
vägsfem uttryckte det) 2 eller 3 folk-
barnträdgårdar och i många
hänseende dåliga "benkbor"
till nuvarande 7 (eller är det 8) stora
välutrustade, moderna seminarier

med utmärkta lärare i alla ämnen
 inte minst barnpsykologi, förskoleålderns
 pedagogik, rytmik och mycket annat,
 som tillkommit de senare åren. Och så
 fina barnträdgårdar med kompetenta lär-
 arinnor, vackra hygieniska lokaler o.s.v.
 Och hela verksamheten statsunderstödd och
 med i den statliga barnavården statio-
 nerade inspektörer och houshånter. Och nu
 det sista: Forskningsbarnträdgård vid Stockholms
 universitet med en docent, som framgått ur
 de egna leden, som gått igenom förskoleålderns
 och arbetat i barnträdgårdar och seminarier
 före sin akademiska utbildning. Det skulle
 vi inte ha vågat hoppas på för 40 år sedan.
 Då för tiden fanns det nog lärare eller professorer
 som ens riktigt visste vad en barnträdgård
 var.

Så jag nog är en av de få,
 som lever av dem, som gemindade
 föreningen anser jag det vara min plikt
 att tala om lite från den tiden. D. o. s.
 för de yngre medlemmarna i förbund
 de äldre ha hört allt detta förut.

Det var på ett ³möte, som Eken och Maria
Hoberg hade med f. d. elever i
Stockholm och sedermera i mitt
lärovarande hem i Stockholm för
40 år sedan som tanken och grun-
dadet av förbundet uppstod. De som
då bildade styrelsen äro alla
döda Eklund; Åkermark, som hade
det första (av oss andra mycket kritiserade)
seminariet i Stockholm. Hobergar
na från Värköpings, fru Pettersen
från Upsala, friken Kjellmark från
Örebro, några supplanter och
jag själv som blev den första ord-
föranden och tidskriftens redaktör
det första året. Jag har ofta sett på
den första årgången av tidskriften
och funnit starten ~~ganska~~ och
avsikterna ganska goda. Fast ut-
vecklingen under dessa 40 år gått
fram med jättesteg. Jag förkannys-

4
2
past all barnträdgårdslärarinnor
allmänhet från den tiden skulle
kunna följa med i allt som nu
finns i tidskriften, allt psykologiskt
vetenskapligt, som tidskriften nu
innehåller. De ville nog på den
tiden ha anvisningar på sådant,
som de kunde använda dagen
därpå. (Jag har föresten ^{affär} mycket
om de som ~~är~~ inte i arbetet
inte ännu sakna "Anregningen"
t. ex. för sysselsättningar. Den
tyiska tidskriften försökte en
gång med ett tilläggshäfte med
sådant, men inte trötter det gick.
De som ge ut tidskrifterna ~~är~~
ju mest de äldre och vetenskap-
ligt mer skolade och intresserade.
Jag minns att jag på det första
~~stora~~ offentliga mötet höll ett
föredrag och i det betonade hur

många slita ⁵ yrkene en barnt.f.g.
lärarinna borde behärska. Det
stämmer fortfarande. Det
är bara så mycket mer hon
nu måste behärska, framför
allt psykologi. Men också så myc-
ket mer konst och handverk,
ja sociologi, förvaltning och
mycket, mycket annat!

Det har gjorts mycket för att
höja barnt.f.g. lärarinna-anséen-
de, löner, och andra arbetsvillkor,
och överallt fördras välutbildade
barnt.f.g. lärarinnor. Men allt är ännu på
långt när tillfredsställelse. En social
institution måste ju alltid vara i ut-
veckling, den får inte stagnera. Och
idealiska äro barnt.f.g. världarna ännu
inte. Det finns ~~redan~~ mycket, som borde
vara annorlunda. Och det är all för-
bättring är barnt.f.g. lärarinna-ställning
icke på långt när så bra den borde

vara. Det minsta kravet vore väl att barn-
h. g. lärarinnorna jämnatälldes med småskole-
lärarinnorna och finge lika lön
och lika statlig pension. Fast enligt
min åsikt borde barnh. g. lärarinnorna
få högre lön. Fodringarna för inträde i se-
minarierna äro strängare, utbildnin-
gen längre och arbetstiden mycket längre.
Men så långt ha vi inte kommit ännu.
Staten, lärare och föräldrar och alla vid-
kommande måste upplysas och lära sig
förstå hur ytterst viktig förskoleal-
dern är. Psykologerna ha väl insett detta.
Det finns många som tycker, att småbarnen
höra till föräldrarna men ofta finns det
fog för den åsikten åtminstone för de yngre.
Men utvecklingen kan ingen hejda och allth
flera mödrar bli ju föräldrar arbetande. Då
kan vi ju bara hoppas, att barnträdgårdarna
~~och förskolorna~~ bli allt bättre och seminarierna ge en allt
bättre utbildning.

Att vara barnh. g. lärarinna är ett hårt yrke
men det fordrar uppoffring — som i allt socialt
arbete — idealism, hårt arbete, förnöjsamhet
med liten löngång arbetstid. Det är gläd-
jande hur många unga flickor som trots
allt detta väljer detta svåra, men till-
fredsställande yrke. Men vi

få väl hoppas att med tiden
insikten om detta yrkes vikt och
nödöändighet inses av alla och
att därmed förläggandena förbättras.

Då jag är så gammal,
också i arbetet, skulle jag
vilja ge den yngre hel kort
historik över barnbräddgärdsarbetet
i Sverige. För ~~över~~ 60 år sedan var
jag i Hamburg för att där utbildas
mig till ~~barnbrädd~~ "Kindergärtnerin".
Då fanns väl ej Eklunds & Åkermans
seminarium och ej häller verkhöpsings-
Åkermans inte som seminarier,
Men före mig hade två av ~~Prof~~
Frikhof och Am-Margaret Holmgrens
döttrar utbildats i Pestalozzi-Früebel-
Hans i Berlin och arbetade efter varandra
i en s. k. lekklubb i Whitlockska sam-
skolan och Margit Holmgren hade

8
en Folk-Kindergården en bort tid i
Uppsala. De voro nog de första i
Sverige. Sen kom ~~här~~ Eklund, Åker-
mark, senare Norrköping och de
andra. Norrköping var det första
seminariet, som skickade ut en
elev nuför sina egna institutioner
i det att ~~de~~ ⁽¹⁹⁰³⁾ söka tillverka Kindergarten-
rin i Grängesbergs Kindergården,
som grundades efter ett föredrag
av mig. Jag hade då arbetat
¹⁸⁹⁹⁻¹⁹⁰² i Engelbrekts Församlings Barn-
krubba, men förståelsen för mitt
arbete var inte stort och jag sluta-
de efter 3 år där och ett halvt år i en
annan krubba. Om tillståndet i des-
sa och andra krubbor vore mycket att
berätta, men skulle bli för långt. Bara
som jämförelse till nuvarande daghem
ville jag berätta att 30 barn från
spädbarn t. o. m. skolbarn voro inhyota

i 2 små rum på Odeugaten. Jag
 hade bara deltidarbete, personalen
 bestod annars av en något psyko-
 patisk föreståndarinna (som styrelsen
 ville behålla då hon var "så billig")
 och en städerska. Så omåning om
 utvecklade kyrkhörsing sin verksamhet
 med flera privats och en folk kindergar-
 den och seminariet väste och fick
 allt bättre lärare tills det verkligen
 blev ett föregångsseminarium. H. S. B.
 som grundade sina "storbarnhammar"
 tog sina ledande krafter från kyrkhö-
 rsing tills de genom behovet av allt
 mer hjälps i sina storbarnhammar
 ansåg det nödvändigt att grunda
 ett eget seminarium. Den rektor
 Sten Myrdal hade ju möjlighet
 att skaffa bra lärare på alla områden
 och var väl och seminariet väste
 allt mer i alla hänseenden. KFKK.

10
seminarium som något senare.
Men jag händer inte riktigt till
dess utveckling. Men det är ju nu
sedan länge ett mycket välkänt se-
minarium i synnerhet då där, ge-
nom Karin Wihlins arbete, barnpsycho-
login anskeddades särskilt värdigt.
Så att säga vid sidan av fortbät-
telse och blomstrade Örebro & Hvasals
seminarier. Jämsides med
seminariernas utveckling
vårde, reformerades och förbättra-
des barnfrågagårdar och daghem.
Och nu ha vi nått så långt att
båren och institutionerna äro stat-
ligt erkända och få statsbidrag
och utvecklingen fortsätter alltjämt.
Jag önskar alla barnkglänningar, ^{semin}
^{min} daghem och barnfrågagårdar
av hjärtat allt gott och skutar med
Fröbels ord. Kom låt oss leva för
våra barn!
Anna Warburg